



ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XIII.

ČÍSLO 7

JÚL 2005



**Kto prichádza
ku mne,
nikdy nebude
hladovať,
a kto verí
vo mňa,
nikdy nebude
žíznit'**

Jn 6, 35

**Dialóg človeka - Rozhovor s Hromníkom - Otec roka
Provitalci na návšteve - Organ farského kostola**



Dialóg človeka

„A stvoril Boh človeka na svoj obraz, na Boží obraz ich stvoril, muža a ženu ich stvoril...“ (Gn 1, 27) Už tu, na počiatku ľudských dejín Boh rozhodol, že človek nebude žiť sám, ale v spoločenstve. Tak komunikácia človeka začína už jeho prvým krokom na Zemi. Už počiatok človeka v lone matky sa deje v rámci vzťahu, v rámci dialógu, i keď bez slov. Narodením a postupným zapájaním sa do života tento vzťah, dialóg, komunikácia nadobúda nové a stále väčšie dimenzie.

Katechizmus katolíckej Cirkvi to potvrdzuje: „Ľudská osoba potrebuje spoločenský život. Ten nie je pre ňu niečím pridaným, ale je to požiadavka jej prirodzenosti. Človek rozvíja svoje schopnosti stykom s inými, vzájomným službami a dialógom s bratmi a sestrami; tak odpovedá na svoje povolanie.“ (KKC b. 1879)

Človek je veľmi úzko spätý s darom reči. Niekedy považuje za samozrejmé, že ju ovláda a komunikuje správne. Mnohokrát mu ani na um nepríde, že by sa dalo niečo v jeho komunikácii vylepšiť či zmeniť. Tu sa vynárajú otázky: ktoré prvky v dialógu človeka by nemali chýbať? Ako by mal správny dialóg vyzerieť, prebiehať? Pokúsime sa na ne zodpovedať v kontexte predchádzajúcich úvah.

K správne mu vzťahu k reči a jej používaniu nás povzbudzuje aj stať z Listu sv. Jakuba: „Kto sa neprehrešuje slovom, je dokonalý muž, schopný udržať na uzde aj celé telo. Keď dávame koňom do úst zubadlo, aby nás poslúchali, ovládame celé ich telo. Hľa, aj lode: hoci sú také veľké a ženú ich prudké vetry, maličké kormidlo ich

riadi ta, kam chce kormidelník. Tak aj jazyk: je to síce malý úd, ale honosí sa veľkými vecami. Pozrite, aký malý oheň akú veľkú horu zapáli! Aj jazyk je oheň, svet nepravosti; jazyk je medzi našimi údmi ten, ktorý poškvŕňuje celé telo, rozpaľuje kolobeh života a sám je peklom rozpálený. Človek krotí a aj skrotil všetky druhy zveri, vtákov, plazov i morských živočíchov, no jazyk nik z ľudí skrotiť nemôže. Je to nepokojné zlo, je plný smrtiaceho jedu. Ním dobrorečíme Pánovi a Otcovi, a ním aj zlorečíme ľuďom, stvoreným na Božiu podobu. Z tých istých úst vychádza dobrorečenie i zlorečenie.“ (Jak 3,2-10) Jazyk ako prostriedok odovzdávania určitej skutočnosti má naozaj veľkú moc. A preto sa zdá nevyhnutné, aby človek dodržiaval určité zásady pri jeho používaní.

V súčasnom svete, keď zažíva tzv. populárna psychológia obrovský rozmach, je veľa odborných publikácií, ktoré sa zaoberajú správnym dialógom, ako dobre a úspešne komunikovať, ako zvládať rôzne situácie pri stretnutiach s ľuďmi. Táto literatúra ponúka veľa techník pre úspešný dialóg.

V predchádzajúcich číslach nášho časopisu sme sa zaoberali dialógom Boha s človekom. V ďalších častiach sa budeme skôr zamýšľať nad tým, či majú svoje miesto v dialógu človeka prvky, ktoré sme vypozerovali v Božej komunikácii. Ak sa pri tom zhodneme so súčasnými poznatkami v psychológii, bude to slúžiť ako určitý dôkaz, resp. povzbudenie, že veda neprotirečí viere a viera neprotirečí vede.

Michal Masný, kaplán



Koncert pre Máriu

„Veniec splietaný z kvetov modlitieb a spevu pre Ježiša a Máriu dostáva pravú hodnotu našimi obetami.“

Kostol sv. Heleny v Nedožeroch-Brezanoch žiaril pri koncerte v sobotu 21. mája 2005. Mládežníci z Nedožier-Brezian svojim prednesom sprevádzali chrámový koncert, ktorý venovali Panne Márii Pomocnici. Zbor pri Kostole sv. Heleny doprevádzal na organe organista Peter Humaj. Sólistov spevákov - študentku Akadémie umení v Banskej Bystrici Janku Pekárovú a poslucháča VŠ Petra Ripku – doprevádzala na organe organistka z Kostola Najsvätejšej

Trojice v Prievidzi p. učiteľka Alica Karpíšová.

Slová vďaky z oboch strán boli adresované pani riaditeľke Mgr. Kucharovičovej za organizáciu akcie, p. starostovi za jeho pomoc a predovšetkým zboru a jeho zakladateľovi dp. Ľubomírovi Hudecovi, dekanovi. Poďakovanie adresovali aj terajšiemu farárovi Jozefovi Figurovi za pochopenie a ústretovosť.

P a m ä t n ú m e d a i l u V.B.Nedožerského pri príležitosti 15. výročia založenia speváckeho zboru pri Kostole sv. Heleny v Nedožeroch Brezanoch prevzal p. Ján Jedlička, vedúci a dirigent zboru, od starostu obce. Starosta, p. Jozef Regina, ocenil ich pôsobenie počas 15 rokov. Povedal: „Ďakujem vám, že obetujete svoj voľný čas a svojím spevom reprezentujete našu obec.“ Spevákovi a speváčkym odmenil ďakovnými listami i kvetmi. Celú akciu organizovala a viedla obetavá riaditeľka MOS Mgr. Eva Kucharovičová.

V zasadačke OCÚ pozdravila p. Oľga Gašparová všetkých a poďakovala aj za tých, ktorí sa nemohli zúčastniť alebo už nie sú medzi nimi. P. Gašparová donedávna viedla detský zbor, ktorého vedenie teraz prevzala p. Sylvia Čákyová. „Nech Boh žehná nás i naše kroky po ďalšie roky.“, vyznala p. Gašparová. Anka G. Vavrová



Láska je voda života; prijmi ju do svojho srdca a svojej duše..

Háfiz

Bez lásky sú púšťou nebesá.

A. Lamartin



DNES NA SLOVÍČKO S MILANOM HROMNÍKOM SJ, REDAKTOROM, SPISOVATEĽOM, HISTORIKOM.



Rozhovor s Milanom Hromníkom SJ, redaktorom, náboženským spisovateľom, historikom. Narodil sa v Bratislave, základnú školu navštevoval v Trenčianskom Jastrabí, strednú školu v Trenčíne. Po absolvovaní Filozofickej fakulty UK pracoval v rôznych inštitúciách. Do Spoločnosti Ježišovej vstúpil v roku 1969. Noviciát, filozofické a teologické štúdiá absolvoval tajne na teologickom inštitúte. Kňazskú vysviacku prijal v roku 1983 z rúk biskupa Mons. Petra Dubovského. Ako ľudový misionár prešiel množstvo miest a obcí na Slovensku. Je autorom viacerých publikovaných i nepublikovaných odborných prác. Prispieval do Katolíckych novín a viedol v nich rôzne rubriky. Napísal viacero teologických štúdií. Od roku 1990 nastal

nový rozmach jeho náboženskej a duchovnej tvorby v súvislosti s redigovaním časopisu Posol, ktorý vedie až dodnes.

Páter Hromník ste veľmi blízkym „vyslancom“ Božského Srdca Ježišového, šíriteľom úcty k nemu. Kedy vás Božské Srdce Ježišovo prvýkrát oslovilo?

Ako jedenásťročný chlapec som bol v Trenčianskej nemocnici na operácii slepého čreva. Pôsobili tam rehoľné sestričky. Mal som zápal, jedna zo sestričiek ma chcela potešiť, tak mi darovala deviatnik k Božskému Srdcu. Tá knižka sa mi stala vzácnou...

Kedy vás oslovila myšlienka stať sa kňazom?

Tá túžba bola vo mne od detstva, len to nebolo ľahké realizovať. Pred mojou maturitou v Trenčíne sa zo susednej dediny hlásil na bohosloveckú fakultu jeden absolvent a urobili im domovú

prehliadku len preto, že sa hlásil za kňaza. To charakterizuje vtedajšiu dobu. Situácia bola ťažká, takmer nebolo východiska. Ako medzipristátie som sa prihlásil na Filozofickú fakultu UK.

Čo znamená pre vás Božské Srdce Ježišovo?

Predovšetkým osobný vzťah k Ježišovi, ktorý môže byť pre človeka zachraňujúci. Ľudia prežívajú depresie. Prečo? Dôverujú len sebe, prípadne vyhľadajú lekára, psychológa. Nemajú však v sebe zachraňujúcu Božiu silu, ktorú im môže dať len Ježiš ako Spasiteľ, Záchranca ľudstva. Maličký človečik si zakladá iba na svojich slabých ľudských silách. Je tu však väčšia sila. Božia. Treba si nájsť v Božskom Srdci Ježiša osobného záchrancu. Žiaľ, ani mnohí mladí ľudia



v tomto čase nehľadá takéto východisko. Už svätci posledných storočí boli formovaní úctou k Božskému Srdcu Ježišovmu. Dôverovali mu...

Keď si to vezmem z historického pohľadu, boli tu rôzne kulty. Ak sa pozrieme na kulty, ktoré uprednostňujú veriaci dnes, máme kult mariánsky. Pre tých, ktorí sa vzdialili od Boha, je tu Božieho milosrdenstvo. Znovu ten istý Ježiš. „JEŽIŠU DÔVERUJEM V TI!“ To je sila, keď mu dám dôveru. So zlom sa stretávame denne a máme ho všade vôkol seba. Nie je to jednoduché. Je však pre ľudí zachraňujúce, ak dôverujú Bohu, Ježišovi. Boh je silnejší ako všetko zlo a všetci zlí ľudia naokolo. Keď uveria, že Boh je silnejší, Ježiš je silnejší, ako zlo, vtedy všetko zlo stráca svoju moc.

Beh života vyžaduje celého človeka. Prezradíte „recept“, ako sa s tým vysporiadať a zostať pri Ježišovi uprostred zhonu?

Tam, kde nie je možnosť dlhšie sa modliť, stačí aj stručná strelná modlitba. Treba ňou častejšie cez deň zapalať svoje vnútorné svetlo. Veľa sa tým dá urobiť. Mňa oslovuje križová cesta. Snažím sa ju denne pomodliť. (V treťom čísle Posla som to publikoval.) Napríklad, čo prežíva Ježiš, ako to rieši Ježiš, ako to riešim ja. Chodil som sa modliť križovú cestu na kalváriu, keď som prežíval isté situácie na pracovisku.

1. zastavenie: Ježiš je odsúdený na smrť. Prijíma to mlčky. Ja som odsúdený takto na pracovisku na takéto utrpenie. Mám to prijímať ako Ježiš. Mne to robí ťažkosť. Musím sa priblížiť k Ježišovi – môjmu ideálu. Ťažko to prijímam. Nedočkáem to. Dlhو mi to trvalo na zastavení, než som to prijal. Bez prijatia som nemohol pokračovať na križovej ceste.

2. zastavenie: Ježiš berie križ na svoje plecia. Berie ho s roztvorenými rukami. Veľmi ma to oslovilo: „Keby mňa v tomto momente namaľovali, mal by som ruky preč od križa. Pristihol som sa!“

Dalšie zastavenie už trvalo kratšie. Križová cesta so mnou urobila svoje. Keď som sa na druhý deň vrátil do práce, zistil som, že križová cesta premenila mňa i vedúcu pracovníčku, ktorá sama prišla za mnou a bolo to vyriešené.

Páter Milan, často sa snažíme, modlíme sa, ale nevidíme výsledok. Príde?

Iný je kto seje, iný kto žne. Nech takéto matka, či otec pokračuje vo svojich modlitbách a úprimnej obeti. Rád to ilustrujem na príklade: niekto si chce vziať život. V poslednej chvíli môže dostať milosť, vzbudí si ľútosť a môže byť jeho duša zachránená.- práve pre modlitby obetavej matky, otca, či svojho blížneho. Dôležité je vytrvalo sa modliť a robiť pokánie. Úspech nemusí prísť hneď. Čakať hneď výsledky je veľmi ľudské. Treba to nechať na Pána Boha.

Spomínate si na Prievidzu?

Ano, bol som v kláštore Piaristov. Zišli sa tam ctitelia Božského Srdca. Bolo to pre mňa zážitkom. Pamätám si na všetkých ľudí, ktorých som stretol a stretávam pri rozličných podujatiach. Pamätám na nich pri svätých omšiach, ako i na čitateľov Posla, a to aj okrem svätej omše, ktorú slúžim za čitateľov na prvý piatok. Pamätám na nich v každej svätej omši vo chvíli ticha, denne a dávam im požehnanie na diaľku.

Zo srdca ďakujem čitateľkám za milé povzbudenie, ktoré mi zaslali do Kováčovej vo svojich listoch.

Za rozhovor ďakuje Anka G. Vavrová



Benedikt XVI. kritizoval rozličné spolunažívania muža a ženy

Vatikán: Benedikt XVI. zavítal v pondelok večer do Baziliky svätého Jána v Lateráne, kde príhovorom otvoril pastoračné sympóziu Rímskej diecézy na tému: *Rodina a kresťanské spoločenstvo – výchova človeka a odovzdanie viery*.

Stretnutie potrvá do štvrtku 9. júna. Sympóziu je pokračovaním mestskej misie, ktorú inicioval ešte pápež Ján Pavol II. ako súčasť duchovnej prípravy Rímskej diecézy na Veľké jubileum roku 2000.

Benedikt XVI. vo svojom príhovore uviedol, že „misijný zápal Rímskej diecézy je už dva roky zameraný predovšetkým na rodinu, ktorá je v súčasnosti vystavená najrozličnejším hrozbám a ťažkostiam, a preto potrebuje byť evanjelizovaná a podporovaná.

Kresťanské rodiny sú rozhodujúcim zdrojom pri výchove vo viere, pri budovaní Cirkvi ako mystického Tela, ako spoločenstva. Aby sme pochopili poslanie rodiny v kresťanskom spoločenstve ako aj jej úlohu pri výchove osobnosti a odovzdávaní viery, vždy musíme mať na pamäti význam manželstva a rodiny v pláne Boha, ktorý je naším Stvoriteľom a Spasiteľom.

Svätý Otec potom citoval a rozviedol myšlienky apoštolskej exhortácie Jána Pavla II., *Familiaris consortio* (čl. 12 – 16).

„Manželstvo a rodina – zdôraznil - nie sú náhodné spoločenské skutočnosti, ani výsledok osobitných historických či hospodárskych situácií, ktoré by mohli byť jednoducho nahradené inými.“

Otázka správneho vzťahu muža a ženy korení v Bohu. Človek totiž bol stvorený na obraz Boha, Boha, ktorý je vo svojej podstate láska. Preto povolanie človeka k láske je to, čo ho robí autentickým obrazom Boha.

Len v miere v akej miluje, stáva sa podobným Bohu a iba v prostredí rodinnej lásky môže rásť viera, ktorá deťom dokáže dať budúcnosť. Deťom, ktoré nie sú ničím iným, než plodom manželskej lásky. Práve táto viera je zároveň aj zárukou budúcnosti celej spoločnosti.

Preto – upozornil Benedikt XVI. – rozličné formy spolunažívania muža a ženy, ktorých sme dnes svedkami: manželstvo na skúšku, voľné spolužitie až po pseudomanželstvo medzi osobami toho istého pohlavia, sú výrazmi anarchistickej slobody.

Pre ne je posvätné ľudské telo, ba i človek sám - obyčajnou skutočnosťou, s ktorými možno svojvoľne narábať. V tejto logike človeku nepatrí žiadna dôstojnosť.

V ďalšej časti svojho príhovoru Benedikt XVI. priblížil manželstvo a rodinu v dejinách spásy Starého i Nového zákona, rodinu uprostred Cirkvi, ktorú ohrozuje relativizmus.

V závere svojho príhovoru, ktorý trval 35 minút a prítomní ho desaťkrát odmenili potleskom, sa Svätý Otec dotkol aj úlohy pomoci, ktorú rodine a manželom majú poskytnúť kňazi.

Ich príklad je neraz aj pri povolani k zasvätenému životu pre chlapcov a dievčatá kresťanských rodín rozhodujúci. Toto svedectvo Cirkvi právom očakáva od všetkých kňazov a zasvätených osôb.

Text je z internetovej stránky rádio Vatikán, zdroj: www.christnet.sk



Moje deti nikdy nezahrešili!

„Silu žiť každodenný život plný odriekania a obety čerpám v láske detí, ktoré sú anjeli a nikdy nezahrešili.“ To sú slová Otca roka 2005, Ondreja Chmelinu z Luborče - Nemšovej.

V Bratislave v Zichyho paláci si 19. júna 2005 prevzal putovného dreveného koníka. Je otcom dvoch postihnutých detí. Syn Andrejko sa narodil v roku 1978, dcéra Gabika v roku 1991. Obe deti sú od narodenia postihnuté mozgovou obrnou. Na rodinu bola zoslaná ďalšia skúška, keď ochorela na rakovinu vzácna manželka Anna. Do rodiny patrí aj ich milovaná starká, matka p. Anny, ktorá ani na chvíľu neopúšťa „svoje deti“, ako ich všetkých spoločne nazýva. Bdie vo dne i v noci, hlavne pri vnučke Gabike. Veľkou posilou celej rodiny je Eucharistia a modlitba svätého ruženca. „Nevidiaci Andrejko i naša Gabika sú pre nás požehnaním. Keby ich nebolo, ani ja by som nebol, čím som. Všetci moji sú mi darom od Boha.“ – vyslovil sa p. Ondrej. Na oslavu Dňa otcov, ktorú pripravil časopis

Slovenka už jubilejný 15. krát, prišli piati finalisti, otcovia aj s rodinami. Otca roka vybrali čitatelia týždenníka Slovenka cez uverejnenú anketu. „Cenu si zaslúžia všetci zúčastnení, ako aj ostatní starostliví otcovia!“, povedal Ondrej Chmelina.

Viaceri sa neubránili slzám dojatia, ani moderátorka Paťa Jariabková, šéfredaktorka Mgr. Anna Ghanamová, či redaktorka Mgr. Ľudmila Grodovská. Na svoje si prišli najmä vďačné deti z rodín, hlavne pri jazde vláčikom cez Bratislavu a pri speváckom vystúpení Riša Čanakyho a Márie Podhradskej. Pozvaní, ktorí prišli na vyhlásenie výsledkov ankety Otec roka 2005 nešetřili slovami vďaky redakcii časopisu Slovenka za výnimočnú rodinnú atmosféru.

Anka G. Vavrová



V strede Ondrej a finalisti roku 2005



...Všetky deti sveta, Tvoje sedmíkrásky,
ktorými si osial modrú planétu –

ďakujú Ti, Pane za dar ľudskej lásky.
I dar lásky Božej – ten dar, že sme tu.

M. Rúfus



HABARI AFRICA

Výstava Afrika očami európskych fotografov sa konala 8.-17. 6. 2005 v budove ZŠS stavebnej. Vstup bol zdarma a prísť sa naozaj oplatilo.

Výstava bola orientovaná na všeobecné informácie o tomto svetadieli, o kultúre ľudí a ich spôsobe života.

Na výstave som sa stretla s jednou triedou z gymnázia V.B.Nedožerského. Z fotografií kričala na dievčatá prevažne bieda, ktorá je domorodcami väčšinou bezmocne prijímaná a iba občas sa našli zábery slávnostných chvíľ. Nejednen záber vyvolával zvláštne emócie. Na tvárach prítomných sa odrážalo rozrušenie, striedavo smútok, ľútosť so súcitom, ale aj údiv. Postoje s rukami prekríženými, či vo



vreckách sa snažili zakryť rozpaky, možno nevôľu nad vyrušením z doterajšieho pokoja, ale aj pocit bezmocnosti. Vieme, že sú na svete miesta plné biedy, ale že ju ľudia musia prežívať denne, nám často v našich životných podmienkach uniká. Pán kaplán Michal Masný komentoval zábery a zvláštne ticho nastalo pri záberoch detí z nemocnice: „Tieto deti už pravdepodobne nežijú...“ Ďalší záber, ďalší komentár, trochu exotiky pri hudobných nástrojoch, či hrách a ide sa ďalej. Ďalej - to je pre nás domov k blízkym,





do pohodli bytov s možnosťou nedať hladu a smädu priestor. Je to samozrejmé a je to v poriadku. Nebude to v poriadku, ak ani štipka z toho nepokoja pri pohľade na biedu v Afrike v mojom srdci neostane. Spomeňme si naň aspoň pred Vianocami, keď si budeme nahlasovať návštevy koledníkov Dobrej noviny. Väčšinou sú to deti a mládež, ktorí svoj nesúhlas s biedou v Afrike vyjadrujú osobnou obetou a nám sa poskytuje možnosť pomôcť finančne. Viacerí darcovia prispievajú naozaj štedro, ale mnohí sa zdráhajú, pretože predvianočné výdavky sú vysoké a radšej akoby mali príspeť menej, neprispievajú nič.

Uvažujem... mesačne 100,- Sk, za rok 1 200,- Sk, 100 dobrodincov = 120 000,- Sk. Koľko veľa je miest, obcí... V budúcom roku by mohlo byť na fotografiách viac usmiatej detí, viac radosti, školy so

stoličkami, nemocnice s lekármi, misie s dobrovoľníkmi a všeličo iné, ale hlavne živí Afričania. *M. Melicherčíková*





Provitalci na návšteve

„Nechápem, prečo ste s tými drogami začali a nechali si takto zničiť život?“ Toto bola jedna z otázok, ktoré budúci birmovanci vyslovili na stretnutí s vedením a klientmi domova Provital 4. 6. 2005 v kostole sv. Bartolomeja.

Odpoveď bola tiež zaujímavá. Nikto totiž s drogami nezačína preto, že si chce zničiť život, dokonca nie že na to nepomyslí, ani si to nepripustí. A to nie hneď na „tvrdé“ či „mäkké“ drogy, je to tak aj s fajčením, alkoholom či hracími automatmi. Prečo teda? Iba skúsiť... Až neskôr je to „východisko z problémov“. Najhoršie je dostať sa potom z tohto problému! Podstatný impulz musí byť v človeku samom. Slobodne sa rozhodnúť - takto to ďalej nejde. Je nutný pevný postoj rodiny, žiadne ospravedlňovanie prečinov, či dokonca ich zakrývanie. Toto vždy problém so závislosťou iba zhorší. Láska je dobrotivá, ale nie hlúpa!



Zľava vedúci Provitalu p. Marián Daubner

vám najbližšie prinesieme podrobnejšie informácie o združení a živote obyvateľov tohto zaujímavého zariadenia, ktoré sídli v Koši.

Nikto z nás si nemôže povedať, že sa ho táto téma vôbec netýka, že sa nikdy s problémom závislosti nestretnie. Možno nie u seba, ale možno u niekoho, na kom nám záleží. Stačí, keď podáte správnu informáciu v správny čas osobe, ktorá to bude práve potrebovať.

M. Melicherčíková

Provital nie je zaopatrovací ústav. Je často plný bolesti, vnútorného kriku, ale hlavne práce - psychickej, duchovnej i fyzickej. Každý si svoje miesto a úlohu v dome musí zastať.

Po stretnutí v kostole sme v diskusii pokračovali v Centre pre rodinu. Dozvedeli sme sa aj bližšie informácie o združení **Provital - Dom života bez drog**. Dohodli sme si ďalšie stretnutie, takže



Budúci birmovanci



PREČO CHODÍM DO CIRKEVNEJ ŠKOLY?

Na túto otázku sa dá odpovedať jednoducho a stručne.

Túto školu mi vybrali moji rodičia. A prečo?

Naša škola je v mnohom síce podobná iným základným školám, veď vyučovacie predmety máme rovnaké, ako iné školy. Ale má aj veľa odlišností. A tie sú dôležité.

Našu školu založili bratia piaristi, preto sa volá piaristická. Už z názvu vyplýva, že naši učitelia nás vychovávajú v nábožnom duchu. Svojou trpezlivosťou a láskavosťou nás učia, ako sa máme správať k iným ľuďom. Keď je to pre našu výchovu potrebné, vedia byť aj prísni a zásadoví.

Som rada, že máme v škole kaplnku, kde sa každý môže pomodliť, poprosiť alebo poďakovať. Modlíme sa pred, aj po vyučovaní, raz do mesiaca mávame školskú svätú omšu.

V našej škole sa mi páči. Keby som si mohla vybrať, vybrala by som si znovu túto školu.

T. Melišková, 4.A

PREČO SOM VERIACI?

Veriaci som,
rád Boha mám.
Moje srdce patrí jemu,
Bohu Všemohúcemu.

Ježiš Kristus jeho synom
Božím je,
všetky deti miluje.

My, s'á jeho ovečky sme,
iba jemu patríme.

On náš pastier je,
z tieňa tmy nás vyvedie.
Keď sme s ním sa nestratíme,
my veriaci ho milujeme.

M. Šumichrast, 4.A

MODLITBA

Modlitba je ako taká básnička,
ktorá poteší naše srdiečka.
Očká nám ožiari
a úsmev vyčarí.

Každý človek ju potrebuje,
keď vstane a zas keď ide spať.
Pri jedle, aj keď doje
a pri každej práci.

Modlitba je prosbička,
čo očistí naše srdiečka.
Preto ju radi máme
a s láskou sa modlietame (ju odriekame).

Modlitba je skoro všetko,
čo môžeme dať Bohu.
On nás veľmi miluje
a nebo nám daruje.

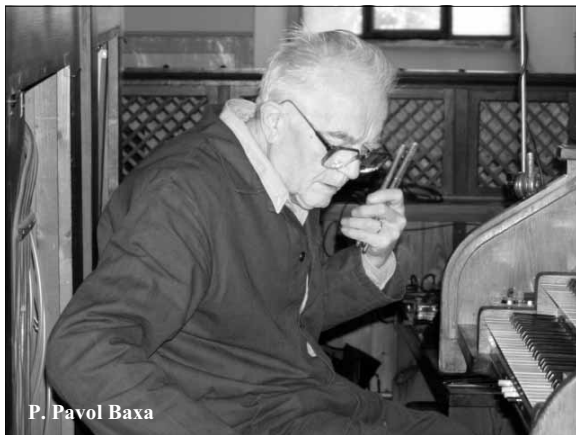
Kostolík je jeho chrám,
kde nájdeme pokoj.
Radi my tam chodíme
a vrúčne sa tam modlíme.

K. Baránková, 4.A



Organ vo farskom chráme sv. Bartolomeja v Prievidzi

„Ešte predošlého roku objednali sme organ pre farský kostol u staviteľa organov Ottokára Vážanský v Nitre v cene 54,000 korún II manuálový.“ Takto začína záznam z roku 1927 o stavbe organa vo farskej kronike. V apríli r. 1927 bol organ postavený a následne „s najväčším úspechom k laudovaný inšpektorom hudby na Slovensku“ Mikulášom Schneiderom Trnavským, ako sa uvádza ďalej v kronike. V tých časoch ho považovali za jeden z najlepších organov na okolí. Jeho dispozícia (zvuková farebnosť) bola vytvorená dobovo, teda v romantickom štýle, čo znamená



P. Pavol Baxa

skôr dekadenciu v organárstve. Prevládali základné zvuky a sláčikové registre, chýbali doplnkové alikvóty. Hoci organ má 17 registrov, čo nie je málo, bol veľmi chudobný, čo sa

týka zvukových farieb. Pre úplnosť uvádzame presnú dispozíciu:
PEDÁL: Violonbas 16'; Subbas 16'; Cello 8'

I. MANUÁL: Bourdon 16'; Princípál 8'; Gamba 8'; Salicionál 8'; Kryt ľúbezny 8'; Fugara 4'; Oktáva 4'; Mixtúra 4x

II. MANUÁL: Princípál husľový 8';

Aeoline 8'; Vox coelestis 8'; Flauta jemná 8'; Flauta rúrková 4'; Dolce 4'; Tremolo

SPOJKY: II-I; I-ped.; II-ped.; I super; II super; II-I super; II-I sub

PEVNÉ KOMBINÁCIE: piano, mezzoforte, forte, tutti

ŽALÚZIE (II. manuál)

Nevšednosťou je umiestnenie píšťal pedálového registru Subbas 16'. Nachádza sa totiž v žalúziovej skrini druhého manuálu, čo môže spôsobovať komplikácie pri hraní. Ventilátor je ukrytý vo veži hneď za chórom, čo tiež

nebolo najlepšie riešenie. Organová skriňa zrejme nepochádza od Ottokára Vážanského, skôr sa to zdá dielo predošlého majstra, štýlovo by to sedelo pre organára Šaška alebo

Wagnera. Hrací stôl a vzdušnice pochádzajú od firmy Laukhuff z Nemecka a motor od firmy Rieger z Krnova.

Podľa dostupných informácií od postavenia organa v r. 1927 nebola uskutočnená žiadna odborná údržba. Nakoľko však stav organa bol viackrát alarmujúci, opakovane boli uskutočnené nevyhnutné viac-menej neodborné zásahy, aby organ vôbec hral.



V priebehu 20. stor. bol postupne zrekonštruovaný kostol najmä zvnútra, no na organ akosi nikdy nezostal čas ani prostriedky, ako to bohužiaľ často býva v histórii chrámov na Slovensku. Až minulý rok došlo konečne aj na organ. Mons. Ján Bednár, dekan, povolal do Prievidze dlhoročného opravára organov Pavla Baxu, ktorého si pamätajú mnohé kráľovské nástroje na Slovensku. V čase opravy organa mal už 81 rokov. Spolu so svojim synom Tomášom predstavali organ od základu.

Keďže organ – ako sme už spomenuli – bol veľmi chudobný na zvuky, organári navrhli nielen opravu, ale celkovú prestavbu – zvukovú aj technickú. Preto v spolupráci s miestnym kaplánom Michalom Masným vytvorili novú dispozíciu. Prvé práce sa začali v septembri 2004, keď zobrali domov do Košíc vzdušnice a píšťaly II. manuálu. Práce, ako prerábanie vzdušnic, výroba nových registrov, čistenie, intonovanie a ladenie, úspešne pokračovali napriek viacerým technickým prekvapeniam, ktoré sa v organe vyskytli. Do konečnej podoby sa organ dostal až v júni 2005. Uvádza tu súčasnú dispozíciu:

PEDÁL: Subbas 16'; Flauta basová 8'; Roh 4'

I. MANUÁL: Principál 8'; Bourdon 8'; Salicionál 8'; Flauta 4'; Oktáva 4'; Nasard $2\frac{2}{3}$ '; Superoktáva 2'; Mixtúra $1\frac{1}{3}$ 4x

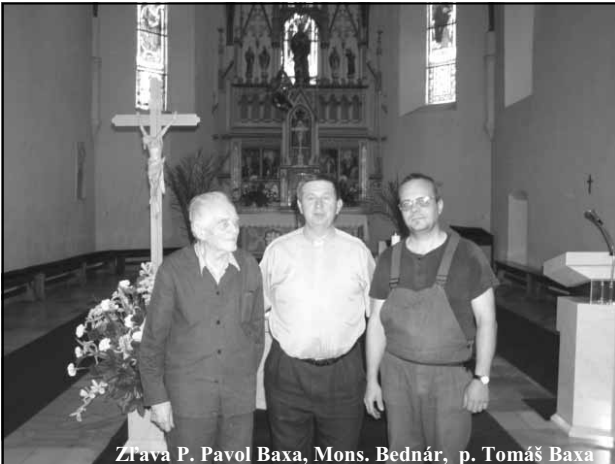
II. MANUÁL: Gamba 8'; Kryt 8'; Principál 4'; Flauta rúrková 4'; Piccola 2'; Seskvialtera $2\frac{2}{3}+1\frac{3}{5}$ '; Tremolo

SPOJKY, PEVNÉ KOMBINÁCIE, ŽALÚZIE (II. manuál) zostali bez zmeny.

Ing. František Bača, Milan Petráš a Juraj Nedeliak urobili rekonštrukciu elektrického napájania a prívodu vzduchu do ventilátora. Ten síce zostal vo veži, ale vzduch je privádzaný z prostredia kostola, čo je veľmi dôležité pre organ, hlavne kvôli ladeniu, ale aj celkovej konštrukcii, najmä kvôli dreveným častiam. Súčasne s opravou organa bola firmou BK Parket Prievidza v spolupráci s Mariánom Bartušom položená nová dubová podlaha na chóre. Obklady a nové pódium pod hracím stolom zrealizoval stolár Jozef Oboňa.

Súčasný stav organa je rozhodne neporovnateľný s predchádzajúcim stavom. Vďaka majstrom organárom Pavlovi Baxovi a synovi Tomášovi sa z jedného z prievidzkých organov stal naozaj kráľovský nástroj, skrývajúci veľké bohatstvo tónov a zvukov, ktoré predtým nemal.

Michal Masný, kaplán



Zľava P. Pavol Baxa, Mons. Bednár, p. Tomáš Baxa



V Martine si Matka objala svoju rodinu

Vo vyzdobenom Kostole Sedembolestnej Panny Márie v Martine sa 13. júna už po siedmej hodine ráno začali modliť prví pútnici. Aj z Prievidze prišiel plný autobus pútnikov pozdraviť Nepoškvrnenú Pannu Máriu i sestru Bernadetu a celú Rodinu Nepoškvrnenej (RN). Do slávnostnej atmosféry kostola tíško privádzali vozičkarov rodinní príslušníci, lekári, dobrovoľníci a tradične ako vždy, sestry Szatmárky. Akoby nie, veď to bol veľký deň - 30. výročie založenia RN. Prišlo asi 4000 ľudí. Sú v rodine, ktorá ich neopúšťa, váži si ich a nikdy nesklame. Panna Mária Nepoškvrnená si ich vinie k srdcu cez láskavé slová sestry Bernadety – zakladateľky, cez modlitby a obety sestričiek i členov tejto veľkej rodiny. Pred svätou omšou sa k „svojim“ prihovarila Magnifikatom sestra Bernadeta Pánčiová, „Máriina veľvyslankyňa“, a tak predstavila „armádu“ chorých a trpiacich z RN. Bola to láska k Cirkvi, ktorá viedla sestru Bernadetu pred 30 rokmi založiť RN v Martinskej nemocnici.

Slávnostnú svätú omšu slúžil banskobystrický pomocný biskup Mons. Tomáš Galis, vojenský biskup Mons. František Rábek a královohradecký pomocný biskup Mons. Josef Kajnek. Rodinu Nepoškvrnenej biskup Tomáš Galis nazval milou a milujúcou rodinou.

V homílii pripomenul, že v trpiacich je zvláštnym spôsobom prítomný Kristus. „Je potrebná ohľaduplnosť, úcta a láska k chorému. Všetko je založené na vzťahu k Bohu a bližným. Čo môžem ja urobiť? Som pripravený ochotne plniť Božiu vôľu? Bude dobre, keď budeme s láskou prijímať nielen chorobu, ale aj bližných.“ Poďakoval Bohu za všetkých prítomných, za sestru Bernadetu i za celú Rodinu Nepoškvrnenej. Členovia RN sa znova zverili Nepoškvrnenej spoločnou modlitbou. Svätému Otcovi Benediktovi XVI. poslala RN pozdravný list, v ktorom ho uistili o svojej obete a podpore. RN si vážia aj biskupi z Česka. Informoval ich o tom Mons. Kajnek, ktorý odovzdal pozdravy českých biskupov. Člen RN páter Ján Kutáč z Prahy hlboko ocenil prácu i povzbudzujúce priateľstvá medzi členmi zo Slovenska, Moravy a Čiech. Tiež vyzdvihol požehnané stretnutia RN na Velehrade.

Vydávanie Časopisu Rodina Nepoškvrnenej, púte chorých do Lúrd ako i všetky činnosti ukryté i zjavné, modlitby i obety sestier a celej RN sú nepochybne dielom Panny Márie, ktorá si vedie jej zakladateľku našu „slovenskú Matku Teréziu“, sestru Bernadetu Pánčovú i celú Rodinu Nepoškvrnenej.

Anka G. Vavrová

Múdrosť múdrych

- Sila ľudskej vôle sa musí rozdeliť na mnohé bolesti. Seneca
- Utrpenie je školou, kde sa učíme tomu, čomu by sme sa nikde neboli nenaučili. Ph. Girard
- Láska i radosť by mnoho stratili na svojej sile, keby nebolo bolesti. K. Čársky.
- Kríž v živote najlepšie nás učí ceniť si požehnané chvíle. J. W. Goethe



P R O G R A M

X. jubilejnej DUCHOVNEJ OBNOVY v Prievidzi v dňoch 29. – 31. júla 2005

		<u>Piatok 29. júla 2005</u>
Odpoľudnie:	14:00	Otvorenie DO, vzývanie Ducha Svätého
(farský kostol)	14:20	Prednáška P. Humberta Virdzeka ma tému: Eucharistia – prameň a vrchol kresťanského života
	15:00	Hodina Božieho milosrdenstva (osobitný program)
	16:00	Bolestný sv. ruženec
	16:30	Svätá omša. Celebruje P. Humbert Virdzek
	17:30	Ukončenie dňa
		<u>Sobota 30. júla 2005</u>
Dopoludnie:	8:45	Liturgia hodín – modlitba dňa
(aula VŠ)	9:00	Radostný sv. ruženec
	9:30	Prednáška P. Vladimíra Kasana na tému: Eucharistia – v dejinách spásy
	10:15	Rozjímanie a prestávka na občerstvenie
	10:30	Ruženec svetla
	11:00	Prednáška P. Vladimíra Kasana na tému: Liturgické slávenie Eucharistie
	11:45	Rozjímanie k prednáške
	12:00	Anjel Pána... a ukončenie dopoludňajšej časti
Odpoľudnie:	14:00	Adorácia pred vyloženou Svätosťou Oltárnu
(farský kostol)	15:00	Prednáška P. Vladimíra Kasana na tému: Účinky Eucharistie
	15:45	Večeradlo modlitby s Pannou Máriou
	16:30	Sv. omša s homíliou P. Vladimíra Kasana na tému: V škole Márie „Eucharistickej ženy“
	17:30	Ukončenie dňa
		<u>Nedeľa 31. júla 2005</u>
Dopoludnie:	8:45	Liturgia hodín – modlitba dňa
(aula VŠ)	9:00	Slávnostný ruženec
	9:30	Prednáška P. Humberta Virdzeka ma tému: Učenie Jána Pavla II. o Eucharistii
	10:15	Rozjímanie k prednáške a prestávka na občerstvenie
	10:30	Zhodnotenie DO, otázky a odpovede
	11:30	Ukončenie dopol. časti a presun do farského kostola
Farský kostol:	12:00	Slávnostná sv. omša za účastníkov DO Te Deum a požehnanie na ukončenie DO



LITURGICKÉ OKIENKO

**3. júla – 14. nedeľa cez rok**

Č1 - Plesaj hlasno, dcéra Siona, jasaj, dcéra Jeruzalema... Zach 9, 9-10

R - Budem ťa velebiteľ, Pane, pokorný Kráľ slávy. Ž 145

Č2 - Lebo ak budete žiť podľa tela, zomriete, ale ak Duchom umŕtvujete skutky tela, budete žiť.

Rim 8, 9. 11-13

Ev - V tom čase Ježiš povedal: „Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým. Mt 11, 25-30

P. Ježiš hovorí ľuďom: Pod'ťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním...

5. júla Sv. Cyrila a Metoda –Slovanských vierozvestov- slávnosť / utorok /

Č1 - Chváliť nám patrí slávnych mužov, svojich otcov podľa ich činov...

Sir 44, 1.4-7.11-15

R - Choďte do celého sveta a hlásajte evanjelium. Ž 117

Č2 - On ustanovil niektorých za apoštolov, za prorokov, iných za evanjelistov...

Ef 4, 1-7.11-13

Ev - Jedenásti učeníci odišli do Galiley na vrch, kam im Ježiš rozkázal. Keď ho uvideli, klaňali sa mu, no niektorí pochybovali. Ježiš hovorí? „Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi. Choďte teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal.

Mt 28, 16-20

10. júla - 15. nedeľa cez rok

Č1 - Lebo ak spráchnie z neba dážď a sneh, zúrodní ju, dá jej klíčiť a dá semä na siatie...Iz 55, 10-11

R - Pane, navštív našu zem a požehnaj jej rastliny. Ž 65

Č2 - Ved' stvorenie túžobne očakáva, že sa zjavia Boží synovia. Rim 8, 18-23

Ev - Ježiš hovoril zástupom v podobstvách. „Rozsievateľ vyšiel rozsievateľ. Ako sial, niektoré zrná padli na kraj cesty, prileteli vtáky a pozobali ich. Iné padli na skalnatú pôdu, kde nemali veľa zeme, a hneď vzišli, lebo neboli hlboko v zemi... Mt 13, 1-23
Iné padli do dobrej zeme a priniesli úrodu: stonásobnú, šesťdesiatnásobnú a iné tridsaťnásobnú.

17. júla - 16. nedeľa cez rok

Č1 - Tvoja moc je totiž základ spravodlivosti. Múd 12, 13.16-19

R - Ty, Pane, si dobrý, veľmi láskavý. Ž 86

Č2 - A ten, ktorý skúma srdcia, vie, po čom Duch túži... Rim 8, 26-27

Ev - Nebeské kráľovstvo sa podobá človekovi, ktorý zasial na svojej roli dobré semeno. Ale kým ľudia spali, prišiel jeho nepriateľ, prisial medzi pšenicu kúkoľ a odišiel.

Mt 13, 24-43

Hospodár hovorí: Nechajte oboje rásť až do žatvy, žencom potom povie: pozbierajte najprv kúkoľ a spálte ho. A čistú pšenicu zhromaždíte do mojej stodoly.

24. júla - 17. nedeľa cez rok „A“

Č1 - Daj teda svojmu sluhovi srdce pozorné, aby spravoval tvoj ľud...

1 Kr 3, 5-6a. 7-12



R - Pane, tvoj zákon veľmi milujem.

Ž 119

Č2 - Vieme, že tým, čo milujú Boha, všetko slúži na dobré... Rim 8, 28-30

Ev - Nebeské kráľovstvo sa podobá pokladu ukrytému v poli. Keď ho človek nájde, skryje ho a od radosti z neho ide, predá všetko, čo má a pole kúpi. Mt 13, 44-52

Nebeské kráľovstvo je ako vzácna perla, ktorú človek kúpi a zasa nebeské kráľovstvo sa podobá sieti, ktorú spustia do mora a ona zachytáva všetky druhy...

31. júla - 18. nedel'a cez rok „A“

Č1 - Ój, všetci smädní, poďte k vodám...

Iz 55, 1-3

R - Otvor svoju ruku, Pane, a nasýť nás.

Ž 145

Č2 - Ale v tomto všetkom slávne víťazíme skrze toho, ktorý nás miluje...

Rim 8, 35. 37-39

Ev - A keď sa zvečerilo, pristúpili k nemu učeníci a hovorili: „Toto miesto je puste a čas už pokročil. Rozpusť zástupy, nech sa rozídu do dedín kúpiť si jedlo.“

Mt 14, 13-21

Pán Ježiš vzal päť chlebov a dve ryby, pozdvihol oči k nebu, dobrorečil, lámal chleby a dával ich učeníkom. Všetci jedli a nasýtli sa. A ešte nazbierali dvanásť košov odrobín.

A. Karaková

Rozospievaná rodina

V sobotu 25. 6. 2005 sa kostolom Najsvätejšej Trojice niesli spev a hudba rodiny Jendruchovej. Už počas sv. omše, ale hlavne po nej mali možnosť vypočuť si priaznivci tejto skupiny veľa skladieb, v ktorých hrali a spievali skoro všetci od najmladších po najstarších. Prajeme im aby ich talent prinášal radosť ešte mnohým poslucháčom v rôznych mestách.



**FARSKÁ KRONIKA OD 26. 5. 2005 DO 25. 6. 2005****Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali**

Martin Sedlecký
 Sára Vojtášová
 Andrej Arva
 Alena Adámková
 Michal Bezák
 Marianna Dobiasová
 Maroš Flimel
 Adrián Lampert

Matúš Madaj
 Peter Obert
 Laura Brádová
 Michaela Hlavatá
 Matúš – Marián Matiaš
 Lorian Hraňová
 Dominik Turčány

**Blahoželáme k prijatiu sviatosti manželstva**

Bohdan Gábor – Iveta Hirešová
 Mgr. Norbert Obžera – Tatiana Kopernická
 Ľubomír Pleva – Ľubica Slezáková
 Róbert Karas – Marcela Varačková
 Jozef Humaj – Ida Drábiková
 Martin Čech – Stanislava Ďuranová
 Miloš Krško – Ing. Soňa Mokrášová
 Patrick Wiliam Óhara – Katarína Kuklová
 Miroslav Važan – Jana Tinesová

**S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zomrelými:**

Mária Fabianová 67r.
 Ján Chudý 71 r.
 Pavol Bučko 82 r.
 Mária Kittová 82 r.

Emil Pišta 68 r.
 Baltazár Dérer 92 r.
 Milan Hromada 69 r.
 Mária Važanová 94 r.



Odpočinite večné dny
 dušiam, Pane ...

Ďakujeme za všetky doručené anketové lístky. Každý je pre redakciu podnetný. V augustovom čísle Bartolomeja vám prinesieme ich súhrn a možnosti realizácie Vašich pripomienok. V nedeľu 26.7. 2005 p. kaplán Michal Masný vylosoval z anketových lístkov, ktoré boli čitateľne podpísané troch farníkov: p. Bojdová, p. Belanová, p. Kőnigová. **Výherkyne pozývam vo štvrtok 7.7. do Diecézneho pastoračného Centra pre rodinu na Námestí slobody 21 (nad kníhkupectvom Lúč), kde si preberú vyhraté knižky.**
Mária Melicherčíková, šéfredaktorka

Foto: str. 3, , 8, 9, 10, 11, 19a, 20 - M. Melicherčíková, 4 - archív A. Gálová
 str. 11 - T. Kolková, 12, 13, 19 - archív M. Masný, kaplán, 17 - P. Melicherčík



Óda na organ



*Vznešená harmónia, bohatý zvuk,
bežiace umenie bachovských fúg
povznáša do výšok srdce i um,
zafarbí hrejivo spleť tvojich dúm.*

*Strieborný pišťala vydá svoj tón,
leskne sa, trbliece, dvíha tvoj trón,
nesie ho do diaľav, vždy výš a výš,
nechaj ho pôsobiť, uľahčiť kríž...*

*Kráľovský podtitul, kráľovský ráz,
kráľovská symfónia, kráľovský hlas.
Zaznieva súčasne pre sluch i zrak,
necháva odozvu hlboko v nás.*

*Stáročia dýchaš len chrámový
vzduch,
právo máš preniknúť človeku hruď.
Nech tvojich klávesov slávnostný ráz
nestíchne v oslave nebeských krás!*

-m-



BARTOLOMEJ – časopis prievdzskej farnosti s cirkevným schválením BÚ v B.B. č. 1127/98

Vydáva: Rímskokatolícky farský úrad v Prievdzi. www.farapd.sk e - mail: bartolomej@farapd.sk

Vychádza raz mesačne. Adresa: **Redakcia Bartolomej, Mariánska 4, 971 01 Prievdza**, t. č.: 046 / 542 28 01.

Teologický poradca: Mons. Ján Bednár, dekan.

Zodpovedná redaktorka a grafické spracovanie: Mária Melicherčíková, e - mail: mariamm@pobox.sk.

Redaktori: A. Gálová, B. Svítok, J. Balážová, MUDr. V. Rumanová, A. Karaková, Alojz a Karol Vlčekovi, M. Melicherčíková ml., Náklady na tlač: cca 8,- Sk.

Tlač: **PATRIA I., spol. s r. o. Prievdza**. Tlač registrovaná Okresným úradom v Prievdzi pod č. MT 1/1994.

Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov. Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

U piaristov vanul Duch Svätý

Nedeľa 26. júna 2005 bola pre 85 birmovancov z našej farnosti mimoriadne slávnostná. Vkladaním rúk pomocného biskupa banskobystrickej diecézy Mons. Tomáša Galisa prijali v kostole Najsvätejšej Trojice sviatosť birmovania. Dary Ducha Svätého sa liali do ich pripravených srdiec. Na mnohých tvárach žiaril krásny úsmev a bolo vidieť i slzy dojatia.

Prajeme im, aby čoskoro dozrievalo v ich životoch aj konkrétne ovocie Ducha Svätého. Modlime sa za nich, aby sa títo dospelí kresťania vedeli vždy oprieť o svoju posilnenú vieru, keď budú vo svete svedčiť o Kristovi vo svojich životoch. Bože, veď ich bezpečne po svojich cestách. Drahá Matka Mária, drž neustále nad nimi svoje ochranné láskavé ruky.

